

Oppfølgende orientering - kontrollutvalgets sak 35/22 - kommunens etterlevelse av anskaffelsesregelverket

Behandles i utvalg	Møtedato	Saknr
Kontrollutvalget i Indre Fosen kommune	26.10.2022	50/22

Saksbehandler	Karoline Lorentzen
Arkivkode	FE-033
Arkivsaknr	21/6 - 22

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering.

Vedlegg

Anskaffelsesprotokoll
konkurranseskrivelse
Kontraktsgrunnlaget
Notat fra innkjøpsansvarlig
Sekretariatets vurdering
Virkeområdet for forsyningsforskriften - Punkt 3.4 Drikkevann

Saksopplysninger

I kontrollutvalgets møte 25.05.2022 under "eventuelt" (sak 31/22) diskuterte kontrollutvalget en henvendelse fra en innbygger vedrørende et arbeid med fremføring av spillvannsledning i Vanvikan som kommunen selv har vurdert skal koste 17. millioner. Det ble stilt spørsmål om hvorfor kommunen ikke hadde lyst ut arbeidet, men isteden skal ha gått direkte på 4 tilbydere og bedt om pris. Kontrollutvalget vedtok følgende i møtet:

Kontrollutvalget ber om at kommunedirektøren kommer i neste møte i kontrollutvalget 24.08.2022 og gir en orientering om kommunen følger reglene for offentlige anskaffelser, herunder om dette har blitt gjort i den nevnte saken.

I kontrollutvalgets møte 24.08.2022 (sak 35/22) fikk kontrollutvalget en orientering fra kommunedirektøren og innkjøpsleder i Fosen IKT vedrørende kommunens etterlevelse av anskaffelsesregelverket. Administrasjonen orienterte og svarte på spørsmål fra utvalget. Kommunen opplyste i orienteringen til kontrollutvalget at kommunen benyttet seg av forsyningsforskriften når det gjaldt den nevnte anskaffelsen. Administrasjonen erkjente imidlertid at de var noe usikker på om dette var riktig og om fremføring av spillvannsledning er omfattet av terskelverdiene. Kontrollutvalget fattet derfor enstemmig følgende vedtak i saken: "Utvalget ønsker en oppfølgende orientering om saken i neste kontrollutvalgsmøte".

I kontrollutvalgets møte 21.09.2022 (sak 20/22) skulle saken etter planen behandles, men ettersom at sekretariatet mottok dokumenter fra administrasjonen rett før møtestart besluttet utvalget å utsette behandling av saken til neste møte i oktober slik at utvalget skulle få tid til å sette seg inn i disse dokumentene. Dokumentene, som er vedlagt saken, er et notat med vurdering fra innkjøpsansvarlig, samt konkurransebeskrivelse, kontraktsgrunnlag og anskaffelsesprotokoll.

I notatet fra innkjøpsleder vises det til forsyningsforskriften § 1-5, andre ledd bokstav b når det gjelder spørsmålet om forsyningsforskriften er riktig regelverk. Innkjøpsleder skriver følgende: *Indre Fosen Kommune har kommunalt vannverk i Vanvikan og derfor yter tjenesten distribusjon av drikkevann i aktuelle området. Dermed bekrefte første ledd og andre ledd punkt b gjøres gyldig for arbeid med å legge frem avløpsvann*".

På spørsmål om hvorfor kommunen ikke lyste ut arbeidet vises det i notatet til at det er terskelverdiene i § 5-2 som avgjør valg av konkurranseform. Innkjøpsjefen skriver følgende:

“Estimert pris i anbudet var 15 millioner og tilbudene var i mellom 17-21 millioner. Dermed blir det dette i henhold til del I i forsyningsforskriften. Der er det ikke noe krav om at det skal legges ut som åpent anbud”. Notatet avsluttes med en sluttkommentar om at anbudet holder alle krav i henhold til lov om offentlige anskaffelser § 5. Sekretariatet antar at det menes § 4.

Regelverket

Når kommer forsyningsforskriften til anvendelse?

Forsyningsforskriften gjelder når en oppdragsgiver inngår vare- tjeneste- eller bygge- og anleggskontrakter som overstiger 100 000 kroner, og den er knyttet til utøvelsen av visse forsyningstjenester” jf. forsyningsforskriften § 1-1. Som forsyningstjenester regnes gass og varme, elektrisitet, drikkevann, transport, havner og lufthavner, post og olje, gass, kull og andre typer brensel. De ulike forsyningstjenestene, herunder “drikkevann”, er nærmere definert i forskriften §§ 1-3 til 1- 9.

Drikkevann

Det følger av § 1-5 første ledd at forsyningsforskriften gjelder for aktiviteter som har til formål:

- a) å stille til rådighet eller drive faste nettverk beregnet på å yte tjenester til offentligheten i forbindelse med produksjon, transport eller distribusjon av drikkevann
- b) å forsyne slike nettverk med drikkevann.

Nærings- og fiskeridepartementet har i veilederen “virkeområdet for forsyningsforskriften” punkt 3.4.1 uttalt at “det å stille faste nettverk til rådighet omfatter etablering av nettverk og øvrige disposisjoner som er nødvendige for at nettene stilles til rådighet. Dette kan eksempelvis omfatte etablering av demninger, vannverk, pumpestasjoner samt rørledninger og tunneller for distribusjon. Drift av faste nettverk omfatter disposisjoner som sikrer tilgjengeligheten til nettverkene som skal produsere, transportere eller distribuere drikkevann”.

Videre vil forsyning av drikkevann omfatte "produksjon, grossistsalg og detaljsalg. Dette innebærer at både produsenten og de andre leddene i distribusjonskjeden, slik som grossistene eller virksomheter som selger i mindre partier, er omfattet av bestemmelsen. Produksjon av drikkevann kan for eksempel omfatte rensing av drikkevann i vannverk og analyse av vannprøver, jf. jf punkt 3.4.1 i veilederen.

Det følger videre av § 1-5 annet ledd at forskriften også gjelder når en oppdragsgiver som utøver en aktivitet som nevnt i første ledd, inngår kontrakter knyttet til

- a) vannbyggingsprosjekter, irrigasjon eller drenering, forutsatt at vannmengden som er beregnet på forsyning av drikkevann, utgjør mer enn 20 prosent av den totale vannmengden som stilles til rådighet, eller
- b) å lede bort eller rense avløpsvann.

Visse kontrakter som ikke alene er knyttet til aktiviteter som utgjør forsyningsvirksomhet, har likevel så tett sammenheng med forsyning av drikkevann at forsyningsforskriften også gjelder ved inngåelsen av disse. Dette gjelder de nevnte tilfellene i annet ledd bokstav a og b. Forutsetningen for at kontraktene kan inngås etter forsyningsforskriften er at oppdragsgiveren som utøver disse aktivitetene, også utøver virksomhet med drikkevannsforsyning, se punkt 3.4.4 i “virkeområdet for forsyningsforskriften”.

Anvendelsesområde for de ulike delene i forskriften og terskelverdier

Forskriftens del 1 gjelder for alle anskaffelser over 100 000 kroner jf. § 5-1 første ledd.

Forskriftens del 2 gjelder for kontrakter med en anslått verdi som er lik eller overstiger EØS-terskelverdiene i § 5-2 første ledd, unntatt kontrakter om særlige tjenester og kontrakter om helse- og sosialtjenester, jf. § 5-1 annet ledd.

EØS-terskelverdiene er 4,5 millioner kroner for vare- og tjenestekontrakter og 56 millioner kroner for bygge- og anleggskontrakter (ekskl. mva.), jf. § 5-2 første ledd a og b.

Vurdering og konklusjon

Sekretariatet har etter ønske fra utvalgsleder også foretatt en vurdering som ligger vedlagt saken. Etter sekretariatets vurdering ser det ut til at kommunen har forholdt seg til gjeldende regelverk når det gjelder den nevnte anskaffelsen. Sekretariatet mener det var riktig å benytte forsyningsforskriften og at kommunen ikke hadde noen kunngjøringsplikt. Dokumentene i saken tyder på at prosessen har vært ryddig og i tråd med regelverket.

Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering. Dersom utvalget imidlertid ønsker å undersøke saken grundigere må de vurdere om det eventuelt skal bestilles en egen undersøkelse/forvaltningsrevisjon fra Revisjon Midt-Norge. Dette vil i så fall måtte gå på bekostning av andre planlagte prosjekter.

Kommunedirektøren har bekreftet at administrasjonen vil møte i kontrollutvalgets møte 26.10.2022 og kan svare på eventuelle spørsmål fra utvalget.